

Előfizetési árak:

ostán vagy házhoz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre. 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy cm. területenként 8 fillér.
 Nyiltér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.
 Ide küldendő a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő: **Koncz Ákos.**
 Felelős szerkesztő: **Dr. Orbán József.**

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.
 Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Régi nevek, új emberek.

Debrecen, okt. 6.

Az új kinevezések országszerte érthető szenzációt keltettek és konstátálhatjuk, hogy a meglepetést kellemes érzés váltotta fel, mihelyt az új emberek nevei nyilvánosság elé jutottak. A kinevezettek ugyanis csak állásukban újak, de legnagyobb részben ismert országos nevek és kivétel nélkül oszlopos tagjai a szabadelvűségnek, kik a liberális iránti törhetlen hűségüket válságos pillanatokban megbizonyították. Csáky Albin gróf neve pedig egy eszmét jelent, egy korszakot képvisel, melyre minden magyar, ki magát szabadelvűnek tartja, lelkesedéssel emlékszik. Ha a többi kinevezéseket nem tekintjük is, ez egy magában oly szerenesés gondolat, mely alkalmas arra, hogy Széll Kálmán belügyminiszter kiváló politikai érzékét a maga teljességében mutassa meg s oly politikai tény, melyben a miniszterelnök államférfiúi bölcsesége és a szabadelvű irányzatban való rendületlen hite nyilatkozott meg és a társadalmi és politikai béke meg-

őrizésének egyik legbiztosabb eszközt képezi.

A miniszterelnököt ellenfelei azzal vádolják, hogy nem mer ujitani s hogy kezeit a paktumok békői megkötötték; a miniszterelnök pedig napról-napra bebizonyítja ellenfeleinek és barátjainak egyaránt, hogy tetteiben nem elhamarkodott, hanem bölcs megfontolással jár el, de elhatározásaiban s irányelveiben megingathatatlan. Az új kinevezésekkel kétségtelenné tette Széll Kálmán, hogy valódi vezére a szabadelvű pártnak, ki nem tekint sem pártárnyalatokra, sem nyilt vagy titkos politikai aspirációkra, hanem megy a maga útján, mely az egységes magyar nemzeti állam megteremtéséhez vezet.

Nekünk soha sem voltak kételeyeink az iránt, hogy a kormány politikája a liberális elvek magaslátán áll s hogy személyi tekintetek elhatározásaira befolyással nem bírtak, de jólesik az új kinevezések alkalmából politikai ellenfeleink előtt felmutatni a kormányelnök újabb ténykedéseit, mint olyanokat, melyekkel ad oculos demonstrálhatjuk, hogy ime ti, a kik kétel-

kedtek a szabadelvű párt vezéreinek őszinte liberális musában s előszeretettel hangoztattatok politikája határozatlanságát, saját szemetekkel győződhetek meg arról, hogy mindaz, a mit eddig ellene gyanúsításul felhoztatok, nem egyéb, mint őszi köd, mely a liberalismus felkelő napfényétől semmivé foszlik.

És az a párt, mely egyes részeiben még nem amarganizálódott annyira, hogy nemcsak elveiben, hanem érzéseiben is összeforrott volna, e kinevezések által szorosabb és bensőbb egységet nyert, miután a volt nemzeti pártiak épen oly meglepéssel fogadták a régi nevű új embereket, mint a szabadelvű párt törzsökös régi tagjai.

A főispáni karban történt változások továbbá kiváló fontossággal bírnak nemcsak azért, mivel a kinevezettek a szabadelvűség kipróbált hűségű vezéralakjai, hanem, mert az új főispánok mindnyájan a közigazgatás gyakorlati teréről hivattak el új állásukra s kinevezésük azt mutatja, hogy a miniszterelnök oly főispánokat akar alkalmazni, kik a közigazgatás teendőiben nemcsak elméletileg, hanem

TÁRCZA

Furesa fogadtatás.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —
 Írta: Szini Péter.

Arról szó sem lehet, hogy az emberiség nagy összesege valaha egy véleményre szorítható legyen. Ha az a bizonyos császár az érzéketlen órákat sem tudta oda kapacizálni, hogy egyszerre jelezzék az idő elűhanó perceit, hogyan lehetne százmillió-féle gondolkozású ép-kézláb halandót az egy vélemény korlátai közé bezárni? Aki az effélet megkísérelné, bizony mondom: bombát gyujtana meg teste talapzata alatt.

Mikoriban a véderőtörvény fölött folyt a vita, persze, hogy itt sem lehettek egy véleményen az emberek. Egyik így szerette volna, másik amugy, sőt olyanok is akadának, a kik semmiféle alakban sem kívánták.

A véleménykülönbség vége óriási tüntetés lett. A ki bírta, marta. A tüntetők jól tudták, hol lakoznak azok, a kik a véleménynyel szemben ellentétes állást foglalának el, azokat aztán nemesak czudarul megabzúgolták, hanem lakásaik ablakát illetőleg is hasznos munkát végeztek az üvegesek részére.

Épen ez időben talált felutazni a fővárosba N. gróf, aki ifjúkori zivataros éveit külföldön töltvén el, távolról sem volt ismerős a magyar viszonyokkal és minden úgy volt jó neki, amiképen a hatalmat kezében tartó kormányzat jónak látta.

Bár a politikai életben tényleges részt nem vett, a véderőtörvényjavaslatot helyesnek és okszerűnek találta. Hiszen attól nem

tarthatott már ő, hogy őt is be fogják a k. u. k. ás regiment gyalog lépdelői közé.

Élesmörödve az élet sokféle alakban kínálgató élveinek pazar élvezésétől, nem bírt rá varázsszal többé semmiféle ujdonság. Egyik vidéki kastélyában, mélyen elrejtözve a világ zajától, vezekelte le súlyos és nagyszámu bűneit, a melyeket Istene és hazája ellen elkövetett.

Ritkán vett hírt róla a világ, mert — bár rettegett és kegyetlenül félt a haláltól — jótékonykezélni soha sem adott egy krajczárt is. A milyen pazarló, könnyelmű költsékező volt ifjú korában, épen oly fukar, zsugori lett vénségére. Egyetlen örömet abban találta, ha élére állíthatta a garasokat.

Most is épen e miatt hagyta el tartózkodási helyét s jött fel a fővárosba, hogy egy reá nézve előnyös eladási ügyletet lebonyolítson. — Nagyterjedelmű földbirtoka egyik részén hatalmas erdőség terült el, melynek fát budapesti kereskedők szándékoztak megvenni. Folyt már az alku régen, de a gróf zsugorisága miatt még mindig nem lehetett szegeletre jönni.

Gyönyörű palotája volt a grófnak a h i utcában, berendezve a legnagyobb kényelemmel. Mire a gróf megérkezett, már készen várta minden. Az előre felküldött komornyik gondoskodott róla, hogy a vén gróf semmiben se szenvedjen fogyatkozást.

Épen e napon történt, hogy a képviselőházban megszavazták a véderőtörvényjavaslat országos nevezetességüvé vált 25-ik paragrafusát. A tüntetés óriási mérvet öltött. Valóságos ostromállapot ütött ki hazánk szívében. Egyetemi hallgatók, iparosok, nap-számosok, szaporítva a zavarosban halászni szerető csöcselékkel, vonultak végig az utcá-

kon s a merre elhaladtak, gyászos kinézésű ablakok jelezték megjelenésüket.

Az öreg N. gróf, misem törődve a külvilág zajával, nyugodtan iszogatta theáját palotája utcára néző termében, midőn egyszerre csak óriási csörömpölés között szakadt be egyik ablak. Ez jel volt a támadásra csupán, mert közvetlen azután oly nagyszerű kőbombázás tört ki az ártatlan ablakok ellen, hogy azok nem állhatván ellent a kívülről jövő behatásnak, mindannyian beszakadozának.

A vén grófnak rémültében fennakadtak bágyadtifényű szemei és székéhez ragadva szemlélte ez iszonyatos vandalizmust. Talán ott ütött volna végső órája, ha e válságos pillanatban be nem ugrik a komornyik és fakó arcezzal, a rémülettől alig libegve, fel nem ordít:

— Kegyelmes uram! Fussunk! Végünk van!

Az öreg gróf nem akarván szolgálja előtt gyöngeségét elárulni, úgy vette a dolgot, mintha az őt nem is érdekelné közelebbről.

— Mit ordítasz itten? — rivalt az ájuldozó emberre.

— Megölnek, kegyelmes uram! Megnyuznak, fölfeszítenek! Azt mondják, hogy a pokol ördögei szabadultak el.

— Számár vagy! Tanuld meg, hogy egy N. gróf nem szokott megfutamodni a veszély elől!

— De, kegyelmes uram, ez nem veszély már, hanem valóságos utolsó ítélet, mert... jajajaj!

Odakapott a sajtuszínü ábrázatahoz, a melyet épen abban a pillanatban érdekelt közelebbről egy kívülről berepülő kődarab.

tényleg is jártasak s valódi szakemberek, kik tudni fogják a nem sokára életbelépő közigazgatási reformokat keresztülvinni s Magyarország közigazgatását mintaszerűvé teszik s ezáltal a nemzeti ideálnak, az egységes magyar államnak kiépítését megvalósítják.

A főispáni állás mindinkább vesztit közjogi jellegéből s közigazgatási hivatali minősége mind erősebben domborodik ki. E szempont emelkedik ki az új főispáni kinevezéseknél s ez a körülmény adja magyarázatát annak, hogy az új főispánok tulnyomó részben a közigazgatási hivatalok kiváló férfaiából kerülnek a törvényhatóságok élére. Mert a közigazgatás ellenőrzését sokkal tökéletesebben tudja teljesíteni az a főispán, ki magas és felelősségteljes állására a gyakorlati közigazgatásban eltöltött hivataloskodás után lép, mint az, ki teendőit csak ezután fogja megismerni.

Széll Kálmán e kinevezésekkel is csak azon elvet követte, hogy az általa inaugurált új irányzat a közigazgatásban is minél praegnansabb módon jusson kifejezésre.

Általában jellemezve a kinevezések által az országban keltett hatást, elmondhatjuk, hogy az kedvező úgy a kormányra, mint a szabadelvű pártra nézve s hogy a kinevezések folytán a Széll Kálmán miniszterelnök prestige az országban növekedett, a szabadelvű párt pedig erősödött, mert mindenütt, hol a jog, törvény és igazság elveit meg tudják becsülni, a kinevezések tapintatossága és a

kinevezettek egyénisége általános megelégedést keltett.

Az új parlamenti aera tehát szerencsés omenek között nyílik meg s azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a képviselőház munkálkodása, mely a békejelében kezdődik, eredményes leend s hogy azok a fontos törvényjavaslatok, melyeknek megalkotása a törvényhozásra vár, szorgalmas munkásság mellett mielőbb törvényekké válnak s a képviselőház munkáját semmi rendkívüli incidens megzavarni nem fogja.

A főrendiház elnökségében beállott változás, melyről hírt adtunk, hétfőn fog kihirdettni úgy a képviselőház, mint a főrendiház üléseiben. A főrendiház e célból hétfőn ülést tart, melyen még báró Vay Béla fog elnökölni. A királyi kézirat felolvasása után gróf Csáky Albin elfoglalja majd az elnöki széket, ez alkalomhoz mért székfoglaló beszéd kíséretében. Ugyanaz nap a főrendiház tisztikara is tisztelni fog az új elnökségnél.

Az új polgári perrendtartás.

Debreczen, október 6.

A budapesti jogászvilágnak egyik kedveltségnek örvendő, tekintélyes tagja írja a következőket:

Magyarországot legközelebb meg fogják lepni az általános polgári perrendtartás tervezetével.

Aki ismeri sokoldalú peres eljárásunkat s annak valamennyi elfajulását, aki tudja, hogy a sommás per a rendestől, a váltó per minden egyébtől, a rendes kereskedelmi per a polgári pertől mily mélyreható módon különbözik; hogy az ugynevezett bagatell per elavulttá lett „békebirájával“ s legalább is sajtóságos illetékességi

szabályaival s egyáltalán semmi komoly kritikát nem tűrő jogorvoslati rendszerével már régen túlélt s meghaladta magát és hogy a fizetési meghagyásokról szóló törvény, mint minden belátásos jogász, úgy elméleti, mint gyakorlati, megjósolta, az általános jogtudatban alig vert csak némileg is gyökeret, az őszinte és hazafias örömmel fogja üdvözölni az évek óta várt s most végre közeli kilátásban levő nagy reformot.

Az eljárás sokfélesége, a szóbeliség s merev írásbeliség mellett, a bizonyítékok szabad méltatása az írásbeli eljárásban és mellette, hol a bíró mégis csak a felek képviselői által beterjesztett írásbeli fenyegetések alapján kénytelen magának ítéletet alkotni, a határnapok különfélesége, a jogorvoslatok és hogy erről se feledkezzünk meg, a kifejezés módjának különböző volta a különféle peremekben, mind ez kellett, hogy hátrányára szolgáljon a jogkereső közönségnek s ezzel a nyilvános hitelnek, sőt a jogbiztosságnak.

Európa minden művelt államában reformálták a perjogot és hervadhatlan dicséretére válik kitűnő bírói karunknak és a magyar ügyvédi karnak, hogy a „magyar per“ még sem áll rossz hirben. Minden tényező, sok tudással felfegyverkezve, szorgalommal és odaadással azon működött itt, hogy a peres eljárást tűrhető színvonalon tartsák. Ámde bírának és ügyvédeknek nem az a tulnyomó hivatásuk, hogy elavult, gyakorlatiatlan szabályokat átalakítsanak, hanem az, hogy a törvények alkalmazását keresztülvigyék, ellenőrizzék. — Ezért üdvözljük örömmel a közelgő reformot.

Az 1868: 54., 1877: 22., 1881: 59., 1881: 60., 1893: 18. és 1893: 19. törvény-cikkek, azután a sokféle miniszteri rendelet a váltóperben és a kereskedelmi perben követendő eljárásról, a felmondási eljárásról stb., — egész gyűjteményét adják az egy-

— Mit jajgatsz?... Mondtam már, hogy ne félj!

— Jajajaj! Könnyű a kegyelmes urnak!... A fogam, az arcom, a fejem!... Jajajaj! Én megyek, én szököm innen! Hiszen ez itt Belzebub országa!

Jajveszékelve futott ki s jajgatásával a többi eselőséget is nyavalyássá tette.

Ki nem mondható örömet érzett, midőn a gróf kijelentette, hogy vissza fognak utazni az elhagyott vidéki kastélyba s majd oda hívja meg a két fakereskedőt.

El is utaztak másnap reggel mindjárt, nem csekély öröme a halálra rémült komornyiknak, ott hagyva az éktelenül megablaklanított palotát.

Jóllehet tul volt minden veszélyen, hanem azért a vén zsugori grófba úgy bele szállott a félsz, hogy nem talált nyugalomra vidéki kastélyában sem. Örökösen az a bántó gondolat gyötörte, hogy azok a jóérmű emberek, a kik fővárosi palotáját úgy megbombázták, ide is el fognak jönni és folytatják az üvegesek részére felette örvendős eszekekedetüket.

Reszkető kezekkel írta meg a levelet a két fakereskedőnek is, a kiket meghívott magához, hogy vizsgálják meg az erdőt.

Azután meg azt tette, hogy kocsiját minden nap eküldte a szomszéd székvárosban lakó főszolgabíróért, hogy a hatalom e tekintélyes közege védő szárnyai alatt néni nyugalmat erőszakoljon remegő lelkébe.

Egy napon, mikor éppen kedélyes beszélgetés között ebédelték volna, a gróf erdésze képéből kikelt arczal jelent meg a kastélyban.

— Hol van a kegyelmes ur? — kérdezte a komornyiktól.

— A kegyelmes ur most ebédel, — válaszolt a komornyik.

— Mindegy, csak jelentsen be! Mondja, hogy sürgős jelenteni valóm van!

A komornyik bement s bejelentette az erdész a grófnak, a ki éppen a főszolgabíró által elmondott adomán nevetett jóízűen.

— Kegyelmes uram, — mondá. — Az erdész van itt és sürgős jelentést hozott méltóságodnak.

A vén gróft menten elhagyta jókedve s felelmet visszatükröző arczal felelt:

— Eredj és küld be! Ha sürgős a jelentése, meghallgatom.

Az erdész kétségbeesett állapotban lépett be.

— Nos, mi bajod? Mi az a sürgős jelenteni való, hogy nem várhatál vele ebédutániig?

— Kegyelmes uram, alázatosan bocsánatot kérek, de nem várhattam egy percet se, mert itt méltóságod életéről van szó!

— Az én életemről, te? — ugrott fel a gróf oly szörnyű ijedelemmel, hogy — még meglevő — fogai is összevörösödtek.

— Igenis, könyörgöm! Két gyanus ember mászkál ott az erdőben, a kik ide készülnek. Kihallgattam beszédüket és rohantam ide rögtön, hogy kegyelmes uramat értesítsem a baj felől.

— Hát aztán mit beszéltek? — kérdezte a főszolgabíró.

— Az egyik azon tündött, hogy vajon itthon van-e a kegyelmes ur?! A másik meg erősen állította, hogy haszon nélkül nem fog visszatérni, ha már ide fáradt.

— No, ezek a budapesti anarkisták lehetnek! — jajdult fel a vén gróf.

— Semmit se tartson tőlük, kegyelmes uram! — vigasztalta a főszolgabíró. — Azonnal ide rendelem a csendőrséget a székvárosból s megfogatom a két gazembert!

Mindjárt meg is írta rendeletét s a komornyik kocsiba ülve vitte el a csendőrségi laktanyába.

A rendelet értelmében az összes csendőri állománynak ki kellett rándulni a határvajfogatásra.

Nem is telt egy félóra, már ott voltak a csendőrök s az erdész és főszolgabíró vezetése mellett, — a ki szintén ellátta magát egy jó vadászfegyverrel, — kimentek a gyanus alakokat rejtő erdőbe.

A két előkelően öltözött férfiú még akkor is ott mászkált fel s alá. Nézegettek az óriás növésű fákra s megállva beszélgettek együtt.

— Ott egyezkednek, ni! — mutatott rájuk az erdész.

A mítsem gyanító két uri ember azon vette észre magát, hogy hat csendőr körül fogta őket.

— Mi ez? Mit akarnak? — kérdezte egyik.

A csendőrségi őrsvezető előlépett s hivatalos fegyvertartással mondá:

— Az urak gyanus emberek! Be fognak kísértetni!

— Mi? Mi vagyunk gyanusak? Már miért volnánk? Ilyent látni! Hiszen mi a gróf urhoz jöttünk!

— Tudjuk! Éppen is ez a baj!... Ismerjük már az efféle jó madarakat. Kiöltöznek szépen, hogy ruhájukkal nagy urat áruljanak el, pedig haszontalan rablók.

— Mi vagyunk rablók? Ezt nem tü-

másnak ellenmondó és legalább egymással összhangban nem álló rendszabályoknak, mintha az igazságkeresés szabályainak nem kellene mindenütt egyenlőknek lenniök, — épségben hagyván természetesen az elkerülhetetlen különbözőséget az anyagi jogban.

Az új polgári perrendtartás, mint hirtelen, a telekkönyvi és bányaperek kivételével, a perek minden nemét egységesen és egyenlően szándékszik rendezni.

Hagyjuk egyelőre a kísérleteket, ámbár az elavult telekkönyvi jogot és a kerékkölképen működő bányatörvény is szerencsétlenül járt kiegészítéseivel együtt végre szintén reformálni kell, ami aztán az illető peres eljárás átalakítását magával hozza.

A polgári peres eljárásnak immár kilátásban levő egységessége és egyenlősége, ama körülményeknél fogva, hogy a tervezet ugyszólván a legsajátabb műve a nagy tudománya által hazánk határain kívül is ismert igazságügyi miniszterünknek, minden bizonynyal meg fogja nyugtatni az összes érdekelt szakköröket.

Reméljük, hogy a tervezet rendelkezései a könyvköveteléseken alapuló keresetekre nézve meghagyja a hitelező lakhelyén létező bíróság illetékességét és mellőzni fogja a bagatellperek költségtelen voltát, a nem fizetésnek ezt a jutalmát a hitelező terhére.

Távol legyen tőlünk, hogy a tárgyalagos és szakszerű bírálat elé vágjunk; de a megelégedés és a megnyugvás érzelmének kifejezést kellett adnunk afölött, hogy ez a nagy reform a magyar igazságügy kitűnő vezetőjének és derék munkatársainak segítségével immár hamarosan megjelen. Ennél a fontos reformnál üdvösebbet valóban nem mozdíthat elő s nem végezhet utolsó ülészakában az országgyűlés.

röm! Hogy merészel maga ilyet mondanunk nekünk?

— No, csak semmi beszéd! Ha azt akarják, hogy meg ne vasaltassam, induljanak előttnk!

Mit volt mit tenni, menni kellett. A csendőrök s maga a fősolgabíró nagy diadallal mentek utánok.

— No, ez jó fogás volt! — mondá a fősolgabíró. — Ezek valami nemzetközi tolvajok lehetnek.

— Az ám! — felelt az őrsvezető. — Tisztességes egyén nem is bujkál az erdőben!

— Kisérjenek a gróf urhoz! — mondá az egyik gyanus alak. — Majd igazoljuk ott magunkat!

Be is kísérték őket nagy triumfussal a kastély udvarára, a hol az öreg gróf meglátván a két embert, kegyetlenül megboszanodott.

— Ejnye, teringettét! Bocssák el őket rögtön. Hiszen ezek budapesti fakereskedők. Eljöttek az én meghívásomra, hogy megvásárolják tőlem az erdőt!

— Az ám! Aztán ezek az urak itt rablóknak, meg Isten tudja miféle elzüllött csöseléknek neveztek bennünket! Bocsanat, gróf ur, de az ilyen aztán nagyon is furesa fogadtatás!

A csendőrök a fősolgabíróval együtt hosszú orral távoztak. Az öreg gróf meg annyira szégyelte a dolgot, hogy minden zsugorisága daczára a megszorengatott két kereskedőnek kétszáz forinttal olcsóbban adta oda az erdőt.

A furesa fogadtatásnak különben az erdész itta meg a levét, mert a gróf azonnal elesapatta hivatalából szörnű baklövése miatt.

A kínai háboru.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, október 5.

Németország új javaslata, minden oldalról érkező egyértelmű jelentések szerint, kiválóan fontosnak tekintendő. Ugyanis általában úgy fogják fel a berlini kormány ezt a lépését, mint annak a bizonyosságát, hogy a német birodalom egyedül a lényegre helyezt sulyt, a formatekintetében pedig kész bármely indokolható engedékenységre. Azaz változatlanul kívánja továbbra is a boxermozgalom vezetőinek a példás megbüntetését, a mi nélkül nem tartja megkezdhetőnek a tárgyalást a kínai kormányval, hanem a büntetés végrehajtásának a módozatait nem köti meg előre. A korábbi német javaslat tudvalevőleg azon fordult meg, hogy a pekingi követek állítsák össze a bűnösök névsorát, a kínai kormány szolgáltassa ki a hatalmasságoknak az így megjelölt vezérembereket, a kik felett aztán a nemzetközi bíróság ítélkezett volna. A nehézséget a megegyezés útjába eddigelé épen az a követelés gördítette, hogy a bűnösöket a hatalmasságok kapják a kezükbe és ők bánjanak el velük. Mert az eredeti német javaslat alapelvét, hogy tudnillik mindenekelőtt a bűnösök megfenyítendők, az összes hatalmasságok helyeselték, de az elv végrehajtására mindegyiküknek más eszméje volt.

Mivel pedig a német birodalmi kormány a kelet ázsiai akezió kezdete óta következetesen arra helyezi a legnagyobb sulyt, hogy a hatalmasságok egyértelműleg összetartóan járjanak el, azért olyan módozatot keresett most is, a mely megmentvén az elvi álláspontot, a végrehajtás tekintetében lehetőleg alkalmazkodjék a többi hatalmasságok nézeteihez. Ugy hiszik, hogy Bülow gróf szerencsésen megtalálta ezt a megoldást folyó hó 1-éről kelt jegyzékében, a melyet már jeleztünk.

A német birodalmi kormány felhívatalos lapja, a Norddeutsche Allgemeine Zeitung mai száma közli ezt a jegyzéket, a mely a név szerint felsorolt főméltóságok megbüntetését elrendelő kínai császári ediktumban, a mennyiben az tényleg létezik, az első lépést látja abban az irányban, hogy elfogadható alap teremessék rendezett viszonyok helyreállításához Kinában.

A birodalmi kormány ennek folytán javasolja a hatalmasságoknak, hogy egyezzenek meg a következő három pontra nézve: 1. pontos és kielégítő a császári ediktum névsora; 2. megfelelő-e a kilátásba helyezett büntetés; 3. micsoda módon volna ellenőrizendő a büntetés végrehajtása?

Most már nincsen tehát szó arról, hogy a hatalmasságok ítélkezzenek a bűnösök fölött. Németország megelégszik vele, ha a kínai császár szolgált igazságot; csak azt akarja tudni, hogy a valódi bűnösök tényleg elveszik-e méltó büntetésüket. — Ez a messzemenő engedékenység remélhetőleg kedvező fordulatot fog előidézni a válságos diplomáciai helyzetben és kiinduló pontja lesz a hatalmasságok egységes eljárásának. Németország legujabb föllépésének gyors sikerét nagyon meg fogja könnyíteni, ha igaznak bizonyulnak azok a kínai jelentések, a melyek szerint az özvegy császárné hirtőnre vettette Tuan herceget és társait, Tung-fu-sziángot, a kínai hadsereg eddigi fővezérét pedig degradálni akarja, megfosztván őt összes méltóságaitól.

Menyasszonyom nénje.

A napokban menyasszonyomhoz Adácsra utaztam. Önök még nem ismerik a menyasszonyomat. Csinos, nyulánk, szőke leány pompás fekete szemekkel és még pompásabb hozományyal.

A vasuti fülkében már heten voltak s épen én hiányoztam, hogy a komplet teljes legyen. Hidegen méregettek végig, mintha azt akarták volna mondani, hát téged ki hitt ide s egyikő-

jök sem gondolt arra, hogy én hol fogok helyet foglalni. Szerencsére nekem sem kellett sokáig gondolkoznom ezen a problémán, mert jelt adtak az indulásra s a mozdony egy hatalmas rántással megindult a kocsikkal. A hatalmas zökkenés következtében egy mogorva ur ölébe estem, míg hanyagul feltett kézi táskám aláhullott a podgyászhalóból s egy szunyókáló urat vert fel édes szendergéséből. A mogorva ur bosszusan húzódott tovább, míg a szunyókáló ur halk káromkodással adott elégedettségének kifejezést.

A mint elhagytuk Debreczent s lassanként kezdtek elmaradozni a közeli állomások, utitársaim fokoként engedtek merevségükből s közlékenyebb, hogy ugy mondjam nyájasabb arcot öltöttek. Az ötödik és hatodik állomás körül pedig már valamennyien társalogtak. Hogy engem se tartsanak valami neveletlen fatuskónak, szomszédnőmhöz fordultam, ki annyival inkább is felköltötte érdeklődésemet, mert a csinos nő szeméből szomorúságot, talán fájdalmat véltem kiolvashatni.

— Bizonyosan kellemetlen lehet nagyságos asszonyomnak ez a nem épen kényelmes utazás, vezettem be szellemesen a társalgást.

— Óh nem épen — válaszolt bájos szomszédom — csak az, hogy a fogfájás gyötör Sziget óta.

— Tehát azért olyan bus. — Kezdem a fogfájás ellen orvosságokat ajánlani.

— Hiába! — mondta — Már mindent megkísérlettem és siker nélkül. Sőt egyszer, a mint ki akartam huzatni, letört belőle az orvos.

— Oh milyen ügyetlenség!

— Más alkalommal elájultam, alig hogy elkezdtek cibálni a fogóval — folytatta hölgyem.

— Az azt mutatja, hogy nagyon erős alkapezása lehet önagyságának, bizonyosan agyon lehetne verni vele 2000 filiszteust. — Szóltam ötlelesen.

— Paraszt — mondotta a fogfájós hölgy — s elfordult tőlem.

— Éreztem, hogy valami sületlenséget mondhattam.

Elhallgattam.

A következő állomásokon egymásután szállottak le utitársaim s nemsokára egyedül maradtam a fogfájós hölgygyel.

Szerettem volna helyrehozni az előbb elkövetett ügyetlenségemet, de nem akartam ismét kudarcot vallani azzal, hogy én vegyem fel újra a társalgás fonálát. Különbben ismerem az asszonynevet, s tudtam, hogy nem sokáig bir majd szótlannal ülni. Az ablakhoz húzódtam s úgy tettem, mintha elmerülnék a táj szemlélésébe.

Tényleg jól sejtettem. Megszóllalt:

— Uram! — szólt — kérem álljon fel.

— Parancsol nagyságos asszonyom?

— De álljon fel kérem — folytatta — hát nem látja, hogy a kalapomon ül!

Udvariasan felállottam s bocsánatkérések között átnyujtottam neki a meglehetősen összelapított toilette cikket. Bosszusan vette át s kinézet a kocsis másik ablakán.

Nem akartam az alkalmat elszalasztani s folytatni óhajtottam az általa megkezdett társalgást.

— Vigasztalhatatlan vagyok — mondám.

Néma hallgatás.

— Ha nagyságos asszonyom kegyes volna meghallgatni, némileg kárpótolnám ügyetlenségemért.

— Mit akar?

— Nemsokára Köpöcz-Ujfaluba érünk, a hol 15 perczig áll a vonatunk, az állomáson lakik egy jó barátom, ha megengedné...

— A fogamra gondol?

— Igen.

— Bizony nagyon kellemetlen...

— Ugy engedelmevel hozok valami orvosságot.

— Köszönöm.

Mikor Köpöcz-Ujfaluba alá értünk, már félig-meddig megszeldült a csinos asszonyka.

Nem akarom önöket sokáig áltatni, hát megvallom, hogy nincs orvos ismerősöm Kópöcz-Ujfalun, sőt Kópöcz-Ujfalun még orvos sincs,

Megigérttem, hogy pár perc alatt visszaérkezem a csöppökkel s hidegvérrel bementem az étterembe, hol egy üveg bor elfogyasztása után vagy 25—30 csepp Mohai Ágneszt töltöttem a cognacos üvegcsémbe.

— Öt-hat csepp elég, hogy a legkegyetlenebb fogfájást is megszüntesse — szótam visszatérve a szenvedő asszonykához. — Barátom becsületszavát adta, hogy 5 perc múlva elmúlik tőle ő nagysága fogfájása.

Olyan meggyőzőleg érveltem a kitünő fogcsepp mellett s annyira dicsértem jeles hatását, hogy 5 perc sem telt bele s a szép asszony nem érezte többé az előbbi fájdalmat.

A képzeletére sikerült-e hatnom, vagy tényleg a Mohai Ágnes hatása volt — rejtély előttem.

Elég az hozzá, hogy megszűnt a fájdalma s ettől fogva sokkal közlékenyebb lett velem szemben az asszonyka s vígan társalogtunk az egész uton, úgy, hogy már az ut végefelé szerelmet kezdtem neki vallani.

— Oh, ha előbb ismertem volna — sóhajtam.

— Miért — kérdezte naivan.

Elmondtam, hogy menyasszonyom van, a kit ugyan soha se szerettem, csak a reneteg hozományáért akarom elvenni.

Adács alatt jártunk, mikor találkat kértem tőle s már megállott a vonatunk, mikor még mindig esillagokat láttak a szemeim, a bájos női kaecskóktól kapott legkevesbé sem gyöngéd ütéstől!

Ő is Adácson szállt le s csodálatos, arra a koosi felé tartott a melyik a menyasszonyommal együtt reám várakozott. Hirtelen hátrafordult s hogy engem megpillantott, ijedten sikoltotta el magát.

— Pali, — szólt az ő rá várakozó atléta kinézésű urhoz — Pali ments meg ettől az embertől.

Nem akarok már részletekbe bocsátkozni, csak azt jelentem ki, hogy a nevezett ur gyöngédtelenségének köszönhetem, hogy két nap kellett hozzá, hogy újra mozgósítani tudjam magamat.

Szomorú és érzékeny megtámadtatásom alkalmával egy másik incidens is történt. A koosin rám várakozó menyasszonyom látva a történeteket, elsikoltotta magát s „Jesszus, a Matyi” kiáltással elajult.

Az atléta természetű ur abba hagyta a hadonászást, utitársam meg meglepetve kiáltott fel:

— Sz az Irma vőlegénye!

A fogfájós menyecske ugyanis a menyasszonyom nénje volt.

A legközelebb visszafelé induló vonattal hazaérkeztem.

A jegygyűrűt másnap visszaküldték.

Vadászy Nándor.

SZINHÁZ.

A kis szökevény.

Tegnap az angol operett-irodalom egyik vaskos humoru, de kellemes zenéjű terméke: A kis szökevény újított fel színházunkban. A nézőtér még mindig csak félig telt meg, de a közönség hangulatát folytonos derűtségben tartották a váltakozó tánczok és pajkos dallamok, melyek a darabot a bohózáti stílus operettek között kedvelté teszik. Környei és Perényi duettjei nagy hatást keltettek és a közönség tapsaiban részesültek, többször kellett énekszámaikat megismételniük. Perényi különösen elemében volt, úgy látszik, hogy a szünetekben a pihenés előnyére vált hangjának, mely mintha hajlékonyabb volna, mint a múlt szezsonban, midőn az átmenetet az erősebb hangokból a pianókba nem tartotta meg. Kállay Lujza

Carmenita szerepét tüzzel és kellemmel játszotta meg s a közönség tapsaiban bőven részesült. K. Galyasy Paula a szobaleány szerepében ért el sikert. Sziklay mókái az arany ifjuság körében különösen nagy hatást idéztek elő. Karacs, Szatmáry, Szigeti Lujza és Barta, szerepüket helyesen oldották meg. A kar praecizisen énekelt, a zenekar működése kifogástalan volt. A reprise tehát bevált s a közönség meglegedve távozott.

Csillag fia (Bar Kochba.) Holnap, vasárnap, a hét második ujdonsága, Goldfaden Dávid híres keleti zsidó operája a **Csillag fia** kerül színpadra. A színtársulat, mely a darabot már Máramaros-Szigeten óriási hatással adta elő, rendkívüli gonddal és ambícióval készül a holnapi premierre. A teljes nagy zenekar s a debreczeni színház gyönyörű díszletei pedig még fokozni fogják a hatást, mely ezek nélkül is nagy volt. Történeti alappal bíró meséje, a magas színvonalon álló zene, a korhű jelmezek biztosítanak a darabnak legalább is olyan sikert, mint a Sulamithé volt annak idején.

Október 6.

Szavalták a főreáliskolai Önképzőkör diszgyűlésén
Irtta: **Gál Zoltán.**

Szomorú sötétség borítja a tájat,
Nincsen maroknyi fény, hová a szem láthat,
Fájó, kínos képek, egy eltiport tömeg
Fáradtan hanyódva mélyén a börtönnek...
Haldokló nemzet az, mely türi tétlenül,
Hogy zsarnok hóhéra rajta oly régen ül;
Ott hever tespedten, mozdulatlan, csöndben,
Karján a láncz, lábán a békó sem csörren.

De im, a szemekben szent tűz lángja lobban,
Az eddig csüggedt szív egyre jobban dobban
Lángrózsák gyulnak ki a sápadt arcokon:
Lélek a lélekkel, szív a szívvel rokon.
Megasörren a békó, mozdulnak a tagok,
Egy eszme mindenkit magával ragadott,
Harsogott, felrázott a szabadság szava:
„Fegyverre magyarok! Veszélyben a haza!”

Titánok harcza volt; hősök, félistenek,
Kik a szent küzdelem hevébe jöttek,
Kunyhójából a pór, tornyáról a gazdag
Előrohan, száguld élén a hadaknak,
Ott rohan bátoran valamennyi bajnok,
Szikráznak a szemek, szikráznak a kardok,
Fenn lobog a zászló. Győzelem, diadal!
A géniusz ajkán mámorban zeng a dal...

Szomorú sötétség borítja a tájat,
Nincsen maroknyi fény, hová a szem láthat;
Rémes halálhőrgés, vér, jajszó, holttestek,
Mik a dicsőségből föld porába estek.
Még kézben van a kard, de többé nem villog,
Átjárta bajnokát halálhozó gyilok,
A zászló a sárban, rut posvány fenekén,
Széttépve a czimer véráztatta mezén.

Óh mily dicső, mi szép elesni a harcban,
Mikor a dob pereg, a trombita harsan,
Halni a hazáért, egy eszméért bukni,
S önvérünkkel mégis diadalra jutni;
Óh, mily dicső, mi szép, ha késő unokák
Folytatják, mit kezdtünk, bátran, buzgón
[tovább,
Magasztalva, áldva, a hősök emlékét,
Küzdenek a sorssal, védik, mit az széttép.

De isteni átok, a Golgotha kivja,
A kinek a végzet homlokára írja,
Hogy, bár keresse az enyhétadó halált,
Ágyugolyó néki, sem kard, szablya nem árt,
Ha rohan a harcba, vakon vágva, szurva,
Megbotlik a lova, aztán száguld újra,
Mig tulerő nem vet küzdelmének véget,
S marad, mi legrosszabb, megmarad az — élet.

Az aradi várban, éjnek éjszakáján
Hányódik a sok hős durva, kemény ágyán.
Mindegyiknek lelkét bu emészti, rágja,
Mindegyik lelkének egyedüli vágya,
Hogy bár sokat türve, küzdve, soká várva,
De legyen hát végre szabad a hazája.
S miért mindenikük oly epedve vágyott:
Hadd élvezzék mások a szent szabadságot.

Barátok léptei konganak a lépesőn,
Aggódva sietnek, — még nem jöttek későn.
A szent atyák sirnak, zokogva borulnak
A szenvedők fölé és kegyét az Urnak
Kérik esedezve, kérik könyörögve
Ártatlanul a szent honért szenvedőkre...
Es zivatar zug, zeng fenn a magas égen,
Tűz, daczos elszántság a hősök szemében.

Mond Damjanich büszkén: „A hazáért halok:
Mindig szabadságért küzdöttek e karok!”
Vécsy szól: „Testem utolsó csepp vére
Szent bosszuért kiált fel a magas égre!”
Mindenkük bátor, egy se csüggedt, gyáva,
Elszántan várnak az üdvhozó halálra.
A halál rémétől lelkük tán megdöbben,
De áruló könyvessepp nem ég a szemökben.

A porkoláb durva lépteinek zaja
Almaiból mindet valóra riasztja.
Ott haladnak sorban a vesztőhely felé...
Golyó által négy már bus halálát lelélé...
A többit a bakó, a hatalom bábja
Munkára készen a bitó alatt várja...
Bátran kiált a hős: „Rajta, hóhér, rajta!”
Egy perc — s a végsőt is a halál takarta.

Szentelt legyen e föld, szent legyen örökké,
Im vértől piros az, s a vér a hősöké.
Szabadság földje ez, melynek minden röge
Hősokeket dicsőít, zsarnokokat dönt le,
Melynek porából is nemes virág fakad
S honszerelemre int késő utódokat,
Melynek véráztatta, szentelt kebeléből
Régi nóta hangzik — régi dicsőségről.

Osztik a sötétség...im dereng a hajnal,
Diadalmas szózat üdvívalgó zajjal
Tör elő harsogva, lelkesítve, gyújtva,
Az eszmék, mint régen, feltámadtak újra;
Testet öltött immár a vértanúk álma,
Lelkük minden vágya a valóra válna,
S futótüzként terjed, mint a villám tova
A Tizenháromnak dicső, szent jelszava:
„Vesszünk mindannyian — csak éljen a haza!”

Az új évnegyed alkalmából felkérjük t. előfizetőinket, hogy előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek.

Együttal tudatjuk, hogy úgy, mint az utóbbi években mindenkor, karácsonyra most is megküldjük t. előfizelőinknek a

„Csokonai naptár“-t

teljesen díjtalanul, még azoknak is a kik október hónapban fizetnek elő egy negyedévre.

HIREK.

Október 6.

Nincs ugyan vastagabb betűkkel jelölve a nap a kalendárium lapjain, de azért a legmagasztosabb s egyszersmind a leggyászosabb napja ez történetünknek.

51 évvel ezelőtt szabadságharcunk leggyászosabb, legszomorubb mozzanata játszódott le e napon. A vitéz kis magyar nemzettel kinek hősi harcát a félvilág csodálta, nem bírva a megvert ellen, idegen segítséget hívott s így azután a tulnyomó erő ellenében elbukott e szabadságtól ittas parányi nép...

A mikor az őszi rózsza hervadozott, a mikor a sárguló levelek hulldogáltak, akkor tünt le a mi szabadságunk, a mi dicsőségünk is.

Temetett a természet, temettünk mi is. A természet Isten törvényei szerint eltemette egy időre a nyarat, mi pedig eltemettük a hatalmas, oltalmazásunkra küldött tizenhárom hadistent.

Szomorú, gyászos temetés volt.

Azóta 51-szer hervadozott az őszi rózsza, 51-szer nyíltak a mezei virágok.

Igen, 51 esztendeje lesz már, hogy az

a 13 félisten kilehelte hősi lelkét. A harcoló magyarnak levágták ezzel karját, de ez még nem volt elég. Tovább is harcolni küldték idegen zászlók alá — a népszabadság ellen.

Szomoru gyászos idők voltak azok!

A szerelmeseket édes suttogásukért börtönbe hurcolták. Az őszülő apát kiszakították a család karjai közül s gyermekeinek szemeláttára vitték a bitó alá. Igen, 51 évvel ezelőtt nem suttogott oly hangosan a száguldó őszi szellő, nem dalolt oly búbájosan a kis madárka, nem zizegett oly halkán az erdőben a tölgyfalomb. Akkor aludt félholtan a nemzet s nem birt felébredni.

Még egészen új volt, sajgott a nemzetnek vérző sebe, előtte lebegett még folyton a 13 félisten glóriával övezett alakja, nem tudott még a közelmúltból semmit felejteni.

A 13 félisten meghalt, megdicsőült. Szörnyű halálukkal meg akarta gyalázní őket a győztes ellen, de épen az ellenkezőt érte el e czéljával, mert megdicsőíté őket.

A szabadság ezen halhatatlan apostolaira és dicső mátyrjaira tisztelettel és bámulattal tekint és kell is tekintenie mindenkinek a hazafia közül, ha van benne a hazaszeretnek csak egy parányi szikrája.

Fonjatok tehát — hazám fiai és leányai — koszorút a legszebb virágból dicső nagyjainknak. Buzgó fohászában emlékeztek meg azokról, a kik most álmodoznak lenn a sírban gyönyörű szépen régi dicsőségről, régi szabadságról, daliás időről. . .

Csernátony Kálmán.

*

Gyásznapot ült ma Debreczen város közönsége is. Ötvenyedik évfordulóját szentelte meg gyászos emlékezéssel az Aradon golgothai halált halt tizenhárom tábornok kivégzésének. Szomoru, gyászos emlékeztető évforduló ez nekünk, melyet a feledés fátyola nem képes előttünk eltakarni. Egy félszázad múlt el azóta, mikor e dicső félistenek az édesen szeretett hazáért életüket vitték áldozatul és a nagy tragédia fénye nem homályosult el a közöny ködébe. Az ő gyászos haláluk belevéste magát az utókor szívébe és dicső emlékeztetük élni fog, míg e nemzet él. Évről-évre megemlékezik a halás utókor az ő szenvedéseikről, kinos halálukról s lerakja sirjaikra kegyelete borostyánját.

Debreczenben a r. kath. templomban gyászmisét tartott Wolafka Nándor vál. püspök s a tágas templom zsufolásig megtelt hallgatósággal. A városi tanács részéről jelen voltak Oláh Károly és Körner Adolf tanácsnokok. Az ügyvédi kamara részéről Márk Endre, a kamara elnöke. A reformátusoknál hivatalos gyászistenisztelet nem volt ugyan, de a templomokban reggeli istenisztelet alkalmával megemlékeztek a gyászos évfordulóról.

A kistemplomban Biró János segédlelkész tartott szép imát és egy alkalmi költeményt olvasott fel.

Az iskolák kivették részüket a nemzeti gyászból. Gyászünnepélyt tartottak a kollégiumban, a főreáliskolában, a Kereskedelmi Akadémiában, hol a nagy napra emlékeztető szónoklatok, szavaltok tartottak az ifjuság részéről. Az állami főreáliskolában tartott emlék-ünnepély különösen szépen sikerült. Az ügyesen összeállított program egyik számát, Gál Zoltán alkalmi költeményét, mai számunkban közöljük.

— **Isteniszteletek.** A holnap vasárnap, a ref. nagytemplomban Bögs Lajos csökmői lelkész, — a volt „Főisk. Tűzoltó-Társulat” utolsó elnöke — prédikál. A többi templomokban főiskolai tanulók prédikálnak.

A r. kath. templomban reggel 7 órakor Kovács József csendes misét mond, 8 órakor deákmise, tartja egy kegyesrendi áldozár, 9 órakor dr. Wolafka mond nagy misét, utána Kovács József tart prédikációt, fél 12 órakor Szőke János tart misét. D. u. 3 órakor

litánia, tartja: Brósztel Lajos, 5 órakor Rózsafűzér ájtatosság, tartja: dr. Wolafka Nándor.

Az ág. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Járossy Mihály segédlelkész tartja a szent beszédet.

— **A polgármester jubileuma.** A polgármester jubileuma alkalmával lampionos menet is rendeztetik. E menet nagyon fényesnek ígérkezik. A dalegyesületek köréből mintegy háromezren vesznek részt e menetben, valamint a gépjavitó-műhelyről is sokan jelentkeztek. E számhoz csatlakozni fognak még az összes debreczeni egyesületek képviselői, kiknek számát hétfőn estig kell bejelenteni Vecsey Imre, tb. főjegyzőnél, ki az ünnepélyt rendező bizottság elnöke. Mint értesülünk, a jubiláló polgármestert a jubileum ünnepén Könyves Tóth Kálmán lelkész s városi bizottsági tag fogja üdvözölni.

— **A nagyvárad Szigligeti-színház megnyitása.** E hónap 15-én nyitják meg a ünnepiesen Nagyvárad új színházát, a Szigligeti-színházat. Az ünnepi előadásra már nagyban készülődnek. Hunyady László operából, melynek utolsó felvonása kerül színre a megnyitó előadáson, ma már megvolt az első próba. Az előjátéknak, melyet Várad Antal irt, „Az új oltár” a címe s tele van helyi vonatkozásokkal. Egyelőre a program e két részből folynak a próbák. De még a megnyitás előtt előkészítik az első hét reportóárját is.

— **Jövöheti bűnügyi főtárgyalások.** 1900. október hó 8-án, hétfőn: Karap Mihály ellen, lopás büntette s vétsége.

Október hó 10-dikén, szerdán: Rózsa István s társa ellen, súlyos testi sértés büntette. Tannenbaum Ferenczné ellen, okirat-hamisításért.

Október 11-én, csütörtökön: Szabó Gábor ellen, csalás büntette. Ifj. Fényi Péterné s társa ellen, hamis tanulás büntette. A. Kovács Imre ellen, hatóság elleni erőszak büntette.

Október hó 12-én, pénteken: Kányási Péter ellen, lopás büntette. Valasik István ellen, lopás büntette. Haja Sándor ellen, magánlaksértés büntette. V. Tóth Lajos ellen, lopás büntette.

Október hó 13-án, szombaton: Fellebbezett vétségek és kihágási ügyek felülbírálsái s pénteken még ítélethirdetések.

— **Retorikai szempon.** A békekongresszus egyik szónokáról folyik a beszéd a redakcióban. A felelős szerk. a szónoklatot dicsőíti:

— Nézzé ezt a magas szárnyalású beszédet, — szól — ezt a gondolatmélységet, ezt a helyzet helyes megvilágítását. Retorikai szemponból azonban egy fogyatkozása van. Eltávolítja, mi hiányzik belőle?

Borgis ur csak gondolkozik, de nem szól semmit.

— Nos, nem érzi ön semminek se hijját?

— De igen! Egy pohár sörét.

— **Kettős mérgezés.** Anesco Györgyné, született Lung Amália waggonyári kovács 21 éves felesége családi perpatvar miatt tulságosan elkeseredett. A levegőben járó öngyilkossági ragály arra vitte, hogy megváltja életétől s megöli gyermekét is. Öt krajczárért szódát vett s abból marólugot készített s lakásába zárkózott. A mereg egy részét tizenegy hónapos Ernő nevű kis fia szájába töltötte, a többi pedig megitta.

Eszméletlen állapotban találtak az anyára és gyermekére, kiket első segélyben Tisch Mór dr., kerületi orvos részesített. Azután mindkettőt a kórházba szállították.

Az asszonyt, ki később eszméletére tért, valószínűleg megmentik, a gyermek azonban belehal súlyos belső sérüléseibe. A szerencsétlen anya, látva kis gyermeke szenvedését, most már bánja tettét. Most már, mikor késő.

— **A h. szoboszlói lelkészválasztás-hoz.** Lapunk tegnapi számában hirt adtunk arról, hogy kik pályáztak a szoboszlói lelkészi állásra. Ezen hírlinket most kipótolhatjuk azzal, hogy utólagosan Kovács Károly ev. ref. lelkész is pályázott a tiszán-inneni ev. ref. egyházkerületből s így a pályázók száma 13. A jelölést Zsigmond Sándor alsó-szabolesi esperes elnöklelte alatt ma reggel 1/10 órakor tartották meg Hajdu-Szoboszlón Rázsó Gyula kir. tanácsos, alispán, egyházmegyei világi tanácsbíró, Szabó Lajos hadházi lelkész, egyházi tanácsbíró, Kovács Gyula polgármester, egyházi főgondnok és Hetey Ignác ügyvéd, presbiteriumi kiküldöttek. Egyhangú megállapodás szerint valamennyi pályázó jelöltetett. A presbiterium nyomban ülést tartván, meghallgatás végett kijelölte dr. Baltazár Dezsőt, Szücs Lászlót, Török Imrét és Bögs Lajost. Kovács János furtai lelkész párthívei visszaléptek. A választás rövid idő múlva megtörténik. A 15.000 nyi népességű egyház tagjai lelkészül közmegegyezéssel dr. Baltazár Dezsőt öhajtják, úgy hogy a választás közfelkiáltással fog megtörténni.

— **Az öngyilkos-gyilkos állapota.** Megemlégettük lapunkban, hogy Tóth Károly ujfalu legény előbb kedvesét, Faragó Zsuzsánnát, majd magát lötte meg. A súlyosan sérülteket beszállították a kórházba, hol most már jobban vannak s az orvosok remélik, hogy mielőbb gyógyultan hagyhatják el a kórházat.

— **Jakab — a vakmerő.** Az elmúlt éjjel Spitzer Jakabné nagyuj-utezai lakos arra ébredt fel, hogy járkál valaki az udvaron. Megrémülve kezd költogetni a kedves oldalbordáját:

— Jakab, — suttogja pityeregve — nézzél ki, valami bethürő spoczéroza az ól felé, bizonyosan a libákkal akarja kaczerkoldni.

A bátor Jakab felül az ágyában s levegni kezdi a falon függő óska mordályt s azzal kezd kifelé kászolódni a szuroksötét éjszakába. Fülel s hallja, a mint egy drabális alak jön kifelé a konyha ajtaján.

— Hm, — gondolja — ennek fele se tréfa, — s a másik pillanatban a kerítés mellett heverő üres téglaék egyikében lapult meg a vakmerő Jakab, halálos félelmek között tátja, a mint az éjjeli alak rejtekhelye felé közeleg, majd felugrik a láda tetejére és zsupsz — kiugrott hatalmas robajjal az utcára.

— Száli — mondja visszatérve a feleségének, — tartsd te bolondá thöbbit az öregapádat, egy baka volt, a ki vizittolni jött a szokácsné. Látolsz ez az üvé stempli! — azzal a felesége elé tartja az egyik kezét, a melyre a szerelmes hadfi a ládára ugrás közben hegyes bakancsával véletlenül rátoppantott.

— **Bimbó tettei.** Ha az ember látja a czimet, valami humoros dolgot képzel, pedig nagyon is tragikusan végződő esemény, különösen Bimbóra, a ki különben nem jármos ökör, hanem egyik főhadnagy privádinerje volt. Ez a derék Bimbó azt tette, hogy urától ellopkodta a ruhákat s azokat az óskaárusoknak eladogatta. Végtere is rajtavesztett a furfangos manipuláczió és főhadnagya letaróztatta. Később a rendőri vizsgálatnál az is kiderült, hogy Bimbó már más helyütt is követett el lopásokat. A tolvaj katona felett a katonai bíróság fog szigorú ítéletet tartani.

— **Különböző vélemények.** Bányai József lakásán szép kis „kompánia” jött össze. Mindmegannyi daliás férfi, kiknek megvan a saját önálló véleményük a kínai háborúról s ezt készek, ha kell, akár egy hevenyében inscenirozott verekedéssel is megvédeni. Ilyen emberek közt elkerülhetetlen a vitatkozás s vitatkoztak is: hogy kiknek van igazuk, a kínaiaknak-e, vagy a szövetségeseeknek. Bányai nyelvelt a legjobban a kínaiak mellett, de meg is adta az árát, mert verekedésre kerülven a sor — neki törték be a fejét legelőször. No de se baj — legalább elvéhez hű maradt s azt egészen a fejbetörésig megvédelmezte. Még a mentőkkel is mind azt vitatta, hogy neki volt igaza, no meg az alkoholnak.

— **Kamarai közlemények.** A közs-hadsereg kisebb ruházati és felszerelési cikkeire vonatkozó hirdetésny magyar fordításban a „Budapesti Közlöny” folyó évi augusztus 25-iki számában jelent meg, mely kamaránknál megtekinthető. — A lejárati 1900 október 20.

Az akna-szlatinai sóbánya hivatal 3650 mm. tiszta buzát, 1207 mm. rozst és 2608 mm. tengerit szándékozik vásárolni. Ajánlatok folyó hó 22-ig beadandók.

Ugyancsak fentnevezett hivatal különféle felszerelési anyagokra, u. m. kötelek, gyertya, faggyu, szén, faneműekre stb. hirdet folyó hó 23-ki lejárattal pályázatot.

A m. kir. államvasutak üzletvezetősége, Kolozsvárt a következő anyagok szállítására hirdet pályázatot: kövek, agyag, lemezek, téglák, gyertya, szappan, kocsik, kenőcs, takarék tüzhelyekhez felszerelések, szerszám nyelvek, robbantó anyagok, fa- és virágmagvak. Lejárati 1900. okt. 25.

A m. kir. államvasutaknak évenként 4.000 db. vasalt erdélyi taligára van szüksége. A szállítani kívánók ajánlataikat f. hó 25-ig beadhatják.

x Katonazene. Márkus Jenő Dréher-sőresarnokának téli kertjében ezután minden **vasárnap este** hangversenyt tart a katonazenekar.

— **Szeczesszió.** E czimen új élelapp indult meg a fővárosban. Szerkesztődik Don Juan, nem épen ajánlatos álneven. Don Jouan aztán meg is felelt nevének, mert csinált oly lapot, hogy magunk is pirulunk tőle. Hemzseg a trágárságtól, durva éleltől. Képei szellemtelen pikantériák. Óva intjük tőle a magyar családokat, nehogy befurakodják hozzjuk. Nem a magyar ember asztalára, hanem szemétre való az ilyen nyomtatvány.

— **Csókezuhanás a hivatalban.** Az anyakönyvi hivatalban történt. Fialat pár jelent meg ott, hogy a kihirdetés alul való felmentést kieszközölhessék. Az anyakönyvvezetőt a másik szobába hívták át s mikor visszatért, ugyancsak czuppogott a hivatalban a csók. A boldog pár ugyanis nem sokat törődött az anyakönyvi hivatal tekintélyével, hanem a pár pillanatnyi egyedülléte hasznosan felhasználták és csókokat váltottak. — Még ilyen is megesik ebben a pénzszűk, lakbértelen világban. Még vannak boldog emberek is.

x A szini évad megkezdése alkalmából Kiss Adolf, az EMKE-kávéház tulajdonosa, tisztelettel tudatja, hogy fényesen berendezett helyiségében hideg büffét, kávéházi csemegeféléket és a legfinomabb italokat oly választékban tartja, hogy azzal a nagyérdemű közönség fokozott igényeit minden időben kielégítheti.

— **A betegsegítő pénztárak.** Hegepüs Sándor kereskedelmi miniszter a betegsegélyző pénztárak ügyében a következő körrendeletet adta ki valamennyi másodfoku iparhatóságnak:

A vidéki kerületi betegsegélyző pénztárak központi bizottsága jelentést tett hozzám arról, hogy az iparhatóságok egyes ipar-területi, gyár, illetve vállalati, vagy magán-egyesületi betegsegélyző pénztáraknak önként elhatározott feloszlását, illetve a kerületi pénztárba való beolvasztását megakadályozták, a mennyiben a feloszlás iránt kért intézkedést nem teszik meg, hanem azt az 1891. évi XIV. törvényzikk revíziója idejére kívánják halasztani. Minthogy a pénztárak önként elhatározott feloszlásának legtöbb esetben az illető pénztárak kedvezőtlen anyagi helyzete az oka, a kedvezőt-

len anyagi helyzet pedig a feloszlás elodázásával csak rosszabbodnék s megnehezítené a kibontakozást, föl hívom az iparhatóságot, utasítsa illetékes elsőfoku iparhatóságát, vagy iparhatóságait, hogy az elől nevezett pénztárak feloszlását nemcsak ne akadályozzák, hanem a feloszlátás iránt kért intézkedéseket mindig soron kívül tegyék meg. Természetesen minden pénztár feloszlásáról hozzám azonnal jelentés teendő.

x Az Angol királyné szálloda fényesen berendezett éttermében megszokta már az előkelő közönség, hogy színház után gazdag és választékos friss vacsorát talál, de hogy a nagyérdemű közönség az izletést minél kellemesebben élvezhesse, Hauer ur gondoskodott arról is, hogy nála városunk országzserte híres zenekari naponként felváltva működjenek, sőt tovább ment, mert az áldozattól vissza nem riadva, kávéházát ujjannan oly modernül rendezte be, hogy azzal a legfokozottabb igényeket is kielégítheti.

— **Fridolin és a tükör.** Új tükör került a fodrászüzletben a régi, elavult tükör helyébe. Eseményszámba ment is ez a háznál. A gazda, segédje, sőt még az inas is, egész nap azt tárgyalták, hogy hol lenne a legjobban elhelyezhető az üzlet disze — már t. i. a tükör. Végre megállapodásra jutván, Fridolin, a segéd vállalta magára a tisztelet, hogy szegre akasztja a gyönyörűsége portékát. Munkához is látott, de a szeg helyett a szeg mellé akasztotta, úgy, hogy a tükör a fejére esett. Fridolin fejét rendbe hozták a mentők, a tükör sebeire azonban nincs orvosság.

— **Gyógyszerész-szakiskola.** Az utóbb időben többször volt szó arról, hogy a gyógyszerészeti pályára csak azok léphetnek, akik érettségi vizsgálatot tettek. A miniszterium is így szerette volna megoldani a kérdést, hogy a patikában az intelligensebb elem vegye át a vezetést. Ugy látszik azonban, hogy ez a terv nem igen valósul meg s hogy továbbra is elég lesz hat gymnasiumi osztály elvégzették. A gyakornokság azonban némi változáson megy át. A hat gymnasiumot elvégzték ugyanis a legújabb terv értelmében nem a patikákba lépnek, hanem egy külön szakiskolába. Ha ezt az egy évig tartó iskolát elvégezték és a vizsgát sikerrel letették, gyógyszerésztársa lépnek, ahol egyszerre otthonosak lesznek s ahol mindjárt hasznukat lehet venni.

x Férfi czipők, kizárólag csakis a legjobb minőségű férfi czipők érkeztek **Fekete Jakab** ur dívat, kalap, fehérnemű és czipő-üzletébe. Debreczen, Főter, kistemplom mellett. **Olcsó, szabott árak.**

x Nevelőnek, vagy ügyvédi irodába ajánlkozik egy jelesen érettségizett 1-ső éves jogász, szerény feltételek mellett. Címe a kiadóhivatalban megtudható.

x 3-400 forint óvadékkal bíró egyén azonnal felvétetik. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

x Tartós gyógyszer. Fájdalmas csuznál, a derék-, testrészek és a forgó köszvényes bántalmainál a „Moll-féle francia borszesz és só“-val való bedörzsölés sikerrel használtatik. Egy üveg ára 1 korona 80 fillér. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszer-tárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (6.)

Képes levelező-lapok legújabb és legnagyobb választékban csak a Csokonai-papirkereskedésben kaphatók.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

Megezáfolt merénylet.

Bukarest, október 6. A lapoknak azt a jelentését, hogy a román királyné Neuwiedből való elutazása egy ellene tervezett merénylettel van összefüggésben, az „Agence Roumaine” teljesen alaptalannak és légből kapottnak mondja.

Október 6-ika a fővárosban.

Budapest, október 6. Az aradi vértanuk gyászünnepeyén a Ferenczrendiek temploma feketével volt bevonva. A felállított ravatalon csakó, kard és a magyar czimer volt elhelyezve. A templomban öreg honvédek és egyetemi ifjak állottak őrt. A gyászistenitiszteleten jelen voltak: Damjanichné, Kossuth Ferencz, Kreith Béla gróf és még számosan. A hölgyek feketébe öltözve jelentek meg.

Budapest, október 6. Az egyetemi ifjak által tartott gyászünnepen Visontai Soma beszélt. Délután az ifjak megkoszoruzták Battyhányi sírját.

A sah Bulgáriában.

Szófia, október 6. A perzsa sahot a pályaudvaron Ferdinánd fejedelem fogadta. Ott volt a kormány és a szobranje is sok taggal képviseltette magát. Bevonulása alkalmával a közönség lelkesen éltette a sahot.

Az aradi gyászünnepey.

Arad, október 6. Az aradi vértanuk kivégeztetésének ötvenegyedik évfordulóját kegyeletos érzésekkel ünnepelte meg városunk lakossága. Majdnem minden házra gyászlobogó volt kitűzve. A minoriták templomában rekviem tartatott. Az ünnepség legszebb volt a vértanuk szobránál, hol Balázs Szilárd, az Egyetemi Kör küldötte tartott lelkesítő beszédet.

Botrány a bécsi városházán.

Bécs, október 6. A községtanács tegnap ülésén, a tanácsnak a honossági törvény hatályára vonatkozó jelentésének tárgyalása során viharos jelenetek fordultak elő, a mennyiben Brunner Luezián községtanácsos a tanácsnak szemére lobbantotta, hogy 4 milliót elpazarolt. Kétszeri rendreutasítás után Lueger polgármester Brunner-től megvonta a szót. Brunner folytatta támadásait, mire a polgármester felfüggesztette az ülést és egybehívta a fegyelmi bizottságot. A bizottság, amely előtt Brunner nem jelent meg, egyhangulag hozott határozattal Brunner-t a mai és a három következő ülésről kizárta. Az ülés ezután zavartalanul folyt le.

Nagy tüzvész.

London, okt. 6. Ma reggel a Welbeck apátságban, a portlandi herceg kastélyában tűz ütött ki. Az ugynevezett Oxford-szárny felső szobái, szám szerint vagy 30, teljesen elpusztultak, az alsók jelentékenyen megromogódtak. Reggel 8 órakor a tüzet eloltották. A kárt 100.000 fontra teszik.

Selyem-damaszt-ruha

9 forinttól

feljebb! — 12 méter — postabér és vámmentesen szállítva. Minták kiválasztásra, nemkülönbön fekete, fehér és szines „Henneberg-selyem” blousok és ruhákra alkalmas 45 krajcártól 14 forint 65 krajcárig méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!
Henneberg G. selyemgyáros, Zürichben.
(Cs. és kir. udvari szállító.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Mit ér ez a . . .

Mit ér ez a sok bubánat?
Önmagamtól kérdezem,
Hogy ha ez még sokáig tart
Rosz vége lesz: érzem!

Szakítok hát a bánattal,
Meg is ülöm a torát:
Koresmárosné, csaplárosné!
Hordja elém a borát!

Te meg cigány, jöjj közelebb,
Muzsikáld a nótámat,
Tudd meg te is: „Egy leányért
Bolondság a bubánat!”

Baka Elek.

* **Egy milliomosnó, a ki nem fizet.**
Wiesbaden leggazdagabb asszonya özvegy Vogdt-Ellerné, a kinek megszámlálhatlan milliói vannak, mindazonáltal az adófizetést évek óta a legeszkönyösebben megtagadja. Az adóvégrehajtó ennek következtében a milliomosnó két kocsiját lefoglalta és mint-hogy a milliomosnó ekkor se fizetett, a kocsiakat el is árverezték. Az asszony visszavásárolta a kocsiakat, de mert időközben az adófizetést megint csak megtagadta, a végrehajtó ugyanezt a két kocsiát még egyszer elárvereztette. A milliomosnó még egyszer visszavásárolta a két kocsiát, de adót továbbra se fizet és így valószínű, hogy a kocsiharmadszor is újra kerülnek.

* **Hasonlat.** Elment egy tót atyafi szolgálatot keresni, mint ez szokás, a földbirtokosokhoz.

Beállit tehát egy földbirtokos urhoz.

Ez kérdi őt, mi járatban van?

— Hát biz én megkírem egisz alázatos-
sággal, szolgálatot keresek. Kertizmester vagyok.

— Hol szolgált addig?

— Most a, megkírem egisz alázatossággal,
Nagy Antal zurnál.

— Hát hogy van az öreg ur? Nekem jó
barátom.

— A', megköszönöm kirdisit a tekintetes
zurnak egiszsiges mint a bivaly.

* **Villamos vasut a Pirénéken** Régóta terveznek már villamos vasutat a Pirénékre. Most Rouviére francia mérnök ismét új tervet nyújtott be a francia közmunkák miniszteréhez. A villamos vonat a terv szerint a spanyol Pirénéken indulva ki Leridától és az Aran völgyén át francia földön végződnék. Ez a legrövidebb és legkönnyebb út. A vasutat hajtó villamos erőt néhány Garonne vidéki vízesés segítségével lehetne előállítani. Egy német részvénytársaság mindjárt késznek nyilatkozott a terv keresz-tülvitelére.

* **Női sziv.** — Hát az athléta Gyuri és a vőzna Karesi pályáztak a szép Etolért? Képelem, hogy Gyuri győzött.

— Dehogy! Karesit választotta a szép
leány.

— Különös!

— Csöppet sem. Karesit könnyebben tudja
megverni.

* **Cserép-könyvtár.** A babilonai romok között ásat már két esztendő óta egy amerikai régiségtudós: Hilprecht. Most buk-kant a néhai nippuri nagy templom könyv-tárára. (A templomot Krisztus előtt 238 ban rombolták le az elamiták). A könyvtár tizenhatezer darab ék-írást cseréplemezből való, mintegy ötezer darab teljesen olvas-ható állapotban van s növényzeti, csillagá-szati, nyelvtudományi és mennyiségtani föl-jegyzéseket tartalmaz.

* **Furosa következtetés.** Tanár: Miért nem
tanulta meg a leckéjét?

Nebuló: Mert tegnap beteg voltam.

Tanár: Miért nem mondta ezt egy pár nap-
pal hamarabb?

REGÉNY.

A „Világ Szive”.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: Krampera János.

(Folytatás.)

108.

X. FEJEZET.

Mattai jóslata.

Bz esküvő napja volt a kezdete rá-m nézve a leghosszabb és legunalmasabb esz-tendőnek, a melyet csak világéletemben át-éltem. Vajmi hamar rájöttem, hogy miért gyűlölte meg Maya a Szivnek városát, hol született, népét, szokásait és miért vágya-kozott ismeretlen országok új életmódja után.

Nem volt itt munka, sem semmi válto-zatosság, mivel pedig az embernek mégis szüksége van valamire, a mivel idejét előlje, a papok és nemesek örökös összeesküvése-ken és cselszövéseken törték fejüket, hogy egymásnak vagy a köznek rovására minél több hatalmat és befolyást kaparintsanak meg maguknak.

A köznép? követte példájukat közbe-közbe pedig immel-ámmal dolgoztatott is, nem a maga, hanem a köznek javára, de bizony nem nagy kedvvel végezték a mun-kát s nem is volt sok köszönet benne.

Sütkérezvén az örökös napfényen, imád-kozva ballagták végig az életet bölcsőjüktől sirukig, nem remélték, nem félték, nem is szenvedtek semmit, testük szükségletét jó-formán munka nélkül kielégíté az áldott anyaföld, lelküket pedig a vallás, melyben minden hitüket elveszítették volt.

Ilyen volt az a nép, melyből Zibalbay hódító nemzetséget akart nevelni.

A vagyon melyért jöttem, itt hevert körültem mérhetetlen mennyiségben, de med-dőn és haszontalanul, odalenn Mexikóban pedig ezrével vártak rám az emberek, a kik nagygyá és szabadabb lettek volna ennek a kincsnek a századrészével is, de sajnos, a kincset és azokat, a kiknek szükségük volt rá, sehogy sem tudtam összehozni. Annyira őrizték minden lépésemet, hogy vajmi kevés reményem volt a menekülésre, de mégis megpróbálkoztam volna vele, ha nincs ott a sennor, a ki, midőn szóltam neki róla, azt mondá, hogy nem vagyok igaz barátja, ha elmegyek s ott hagyom őt ebben az ezer-idegen városban.

Valóban, az ő helyzete még rosszabb volt az enyémnél, mert ő is mihamar torkig jóllakott ennek a rettenetes városnak örökös nyarával és mindennel, a mi benne volt, kivéven a feleségét. Órákhosszat elüldögél-tünk együtt s elbámolván a tónak fehér vi-zeit, egyik tervet a más után csináltuk, hogy mi módon szabadulhatnánk meg, de csak azért, hogy mindről azon módon letegyünk. Mert hát hiábavaló volt minden. Éjjel nap-pal őrizték minden lépését, mert ebben az egy dologban a nép félretette megrögzött nemtörődömségét. Tudták, hogy fajuk ki-halóban van, de ujjukat sem mozdítván meg, hogy maguk is csináljanak valamit, egészen a jóslatra bízták magukat, mely azt ígérte, hogy ettől a fehér embertől fog származni a szabadító.

Egyébiránt, ha egyebekben hamis volt is a jóslat, legalább is egy részében közele-dett a beteljesüléshez, s ez már maga is esodaszamba ment ennél a népnél, melynek körében a születések oly ritkaságszámba mentek.

Végre a gyerek megszületett — fiu volt — és az öröm nem ismert határt. — A sorsnak különös összejársása folytán ugyan-azon a napon Nahua szintén egy fiugyer-meknek adott életet és ugyanesak nagy ha-ragra gyult, mikor megtudta, hogy nem az ő gyerekének örül annyira a nép.

Már a sennor házassága után pár nap-pal hallottuk, hogy Mattai beteg lett sárga-ságban és még valami leprózus bajban.

Hónapokig feküdt házában, mindig rosszabb és rosszabb állapotba jutva, egy éjjel aztán — emlékszem rá, három nappal a Maya lebetegedése előtt történt — meg-jelent előttünk, a mint palotánkból kinézve, bámultuk a holdvilág sütötte kertet. Eöször meg sem ismertem, mert olyan rettenetes állapotban volt, a melyet még ritkán láttam. Teste fel volt puffadva, baikarja kötésben állott, feje szünet nélkül reszketett, arczát pedig annyira megtámadta a lepra, hogy esupa eleven hus volt már.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 9.

Bérletszünet III.

Holnap, vasárnap, október hó 7-én, két előadás:

Délután 3 órakor, félhelyárakkal:

A szökött katona.

Eredeti népszínmű 3 szakaszban.

Este 7 és fél órakor, rendes helyárakkal, bérlet-szünetben, ujdonságul először:

A csillag fia.

(Bar-Kochba.)

Énekes legenda 5 képben. Irta: Goldfaden D.

SZEMÉLYEK:

Bar Kochba . . .	Péchy László . . .	Páfosz . . .	Sziklay M.
Azarja . . .	Csatár Gy.	Tinnius . . .	Karacs Imre
Madeiml . . .	Bartha I.	Szeraphina . . .	Breznay A.
Dina . . .	Bódi Ella	Eleázár . . .	Bartha I.

Színházi műsor.

Hét f ő n, okt. 8-án, bérlet 7. sz. „A”
másodsor, **A csillag fia.** (Bar-Kochba.)
Énekes legenda 5 képben. Irta és zenéjét
szerzette Goldfaden Dávid.

K e d d e n, okt. 9-én, bérlet 8. sz. „B”
— harmadsor **Ugyanaz.**

S z e r d á n, okt. 10-én, bérlet 9. sz.
„C” — **Sarah grófné.** Színmű 5 felvonásban.

C s ü t ő r t ő k ö n, okt. 11-én, bérlet
10. sz. „A” — **Francillon** Színmű 3 felvo-násban.

P é n t e k e n, okt. 12-én, bérlet 11.
sz. „B” — **Névtelen levelek.** Bohózat 3 fel-
vonásban.

S z o m b a t o n, okt. 13-án, bérlet 12.
sz. „C” — negyedsor: **A csillag fia.** (Bar-
Kochba.) Énekes legenda 5 képben.

V a s á r n a p, okt. 14-én két előadás.
Délután 3 órakor félhelyárakkal **Liliom Klari.**
Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta és
zenéjét szerzette: Dóczy József. Este 7 és
fél órakor, bérletszünetben, ujdonságul
először **Az anyaföld.** Eredeti magyar nép-
dráma 3 felvonásban. Irta: Géczy István.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

MINDENNEMŰ

ISKOLAI SZEREK

RENKIVÜL NAGY VÁLASZTÉKBAN ÉS
LEGOLCSÓBBAN A

CSOKONAI PAPIR-*****
KERESKEDESZEN

KOSSUTH UTCZA 13. SZ. ALATT
SZEREZHETŐK BE.

UGYANITT

ISKOLAI KÖNYVEK KÖTESE

LEGOLCSÓBBAN ELVÁLLALGATIK.

Alkalmi vétel!

Van szerencsém a nagyérdemű virág kedvelőkkel tudatni, hogy az üvegházamban beállított helyszüke miatt nagymennyiségű

disz- és nyiló-növényeket

folyó hó 4-étől

azaz esőtől kezdve — hétfőig vagyis 8-ig a városház épület előtti téren, mélyen leszállított árak mellett árusítani fogok.

Kiváló tisztelettel:

Taczelt Fános,

mű- és kereskedelmi kertész.

Varga Pál

czimbalomgyártónál a ki **czimbalmot** vesz

ingyen fog megtanulni czimbalmozni

a nála megjelent czimbalom iskolából, tanár avagy tanítás segélye nélkül a ki egy héten csak egy órát is áldozhat rá naponként és nem képes felfogni, annak köteles vagyok visszaadni a czimbalom vétel árát hiány nélkül.

Üzlet: Budapest, VIII. ker. Rökk Szilárd-utca 3. szám, a népszínház mellett.

Képes nagy árjegyzéket czimbalomokról ingyen küldök.

RONCEGNO

a legerősebb természetes arsen és vastartalma

ÁSVÁNYVIZ

a leghirnevesebb orvosi tekintélyek által ajánlva

anémia, clorose, bőr, ideg- és női bajoknál, mocsárláz stb.

Az ivó-kúra egész éven át használtatik. Raktárak minden ásványvízkereskedésben és gyógyszerárban.

Az összes 50.000 nyeresemény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeresemény logszerezéséből eszben **1.000.000 korona**

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona	
		nyer. a	száma
1	600000	1	1
1	400000	1	1
1	200000	1	1
2	100000	1	1
1	90000	1	1
1	80000	1	1
1	70000	1	1
2	60000	1	1
1	40000	1	1
5	30000	1	1
1	25000	1	1
3	20000	1	1
3	15000	1	1
31	10000	1	1
67	5000	1	1
3	3000	1	1
432	2000	1	1
763	1000	1	1
1238	500	1	1
90	300	1	1
31700	200	1	1
3900	170	1	1
4900	130	1	1
50	100	1	1
3900	80	1	1
2900	40	1	1

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Nyujsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeresemény jut, tehát az oldaltálló nyereseményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereseménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereseményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. s. osztályhoz:

egy nyolezad (1/8) frt — 75, vagyis 1.50 korona
egy negyed (1/4) „ 1.50 „ 3.— „
egy fél (1/2) „ 3.— „ 6.— „
egy egész (1/1) „ 6.— „ 12.— „

utánvét mellett vagy az összeg előzetes be- küldése ellenében. Hivatalos tervezet díjlanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. október hó 14-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa

bankház

Budapest, V., Váci-körut 4a.

Fiókbankházak: IV., Múzeum-körut 11.
VI., Erzsébet-körut 54.

Sok és nagy nyereseményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

Rendelőlevél levagandó. Török A. és Társa főelárusítók Budapest.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget..... korona összegben) utánvételezni kérem)
) postautalvánnyal küldöm.) A nem tetsző törlendő.

Pontos cím.

PRELOVSZKY ANDRÁS

FÉRFI SZABÓ

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA.

Van szerencsém tudatni, hogy az őszl és téli időnyre bevásárolt

gyapju-szővet újdonságaim

megérkeztek.

Hazaflás kötelességem tudatában bevásárlásomnál a legnagyobb súlyt a hazai gyártmányokra fektettem ugyan, de mindamellét az eddig is keresett angol készítményekből is nagyválasztékú készlet felett rendelkezem.

Elvem a régi, — vagyis a legjobb anyagból csinos szabású öltözéket olcsó árban szolgálni.

A nagyérdemű közönség szives pártolását továbbra is kérve, maradtam

tisztelettel

Prelovszky András,
férfi szabó.

Bevált bedörzsölés esz, köcsvény és idegfájdalom ellen, nemkülönben az inak és izmok erősítésére.

Kwizda-fluid

a kigyó jeggyel

(Turista-fluid.)

Turisták, kerékpárosok és lovaglok által sikeresen használtatott nagyobb utak után erősítőszül.

Egy 1/4 palaozk ára 2 kor.
Egy 1/2 palaozk ára 1 kor. 20 f.

Valódi csak a fenti védjeggyel és az összes gyógyszerárakban kapható. — Főraktár a

„Kerületi gyógyszerárban“ Korneuburg, Bécs mellett, kapható az Osztrák-Magyar monarchia minden gyógyszerárában és drogonáriában.

Csonka Dániel

önmüködő
ablak görfüggöny felszerelő
DEBRECZEN, Kossuth-utca 25.

Tartóssáért kezeskedem.

Ezen szerkezetet egy 5 éves gyermek is kezelheti.

Czélyszerűsége, olcsósága, tartóssága és kényelmességénél fogva felülmulhatatlan. A rudak önmüködése által az eddig előfordult kellemetlenségek, mint egyoldalú felhuzás, a zsinórok összegömbölyödése vagy azok elszakítása teljesen ki van zárva.

A redőny tetszés szerinti magasságban megáll, mindenkor feszesen és simán gördül fel, a mi a szövet tartósságára nézve igen előnyös.

Az amerikai redőnyrud bármily ablaknál alkalmazható, a rud be- vagy kiakasztása felette egyszerű és egy percnyi idő alatt eszközölhető.

Teljes tisztelettel

Csonka Dániel.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmáskacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgöres és gyomorrhev, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelülés, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jóles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsetelt eredeti doboznak 2 Korona.

Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE FRANZIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg tünteti fel és „A Moll” feliratú ónozáttal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer küszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 1 Korona 80 fillér.

Moll-féle gyermekszappan

a legfinomabb, egészen új módszer alapján készült gyermek- és hölgyiszappan, a bőrnek racionális ápolására, gyermekek és felnőttek részére.

Ára 1 drb. 40 fillér, öt drb. 1 Kor. 80 fillér.

Minden egyes ilyen gyermekszappan a Moll-féle védjeggyel van ellátva.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udvari szállító ártal.

BÉCS I, Tauchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautóvót mellett teljesítenek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Főraktár Debreczenben:

Szent-Királyi Tivadar urnál.

Pártoljuk a hazai ipart.

Scherg Vilmos és Társai Brassói Posztógyára

legmelegebben ajánlja kizárólag tiszta nyirt gyapjakból készített **divat-kelméit**, valamint mindennemű **egyenruhaszövetjeit** rendkívül szolid és tartós kivitelben.

Legjobb hírnevű **Erdélyi Lóden szöveteink** ugy tartósságára, valamint izléses kivitelükre nézve a leghírhedtebb külföldi gyártmányokkal versenyezhetnek.

Egyszersmind értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy

DEBRECZEN és VIDÉKE részére

Szedlák és Vámos

debreczeni, bizalmat érdemlő szabócézgnél **olyszerű raktárt szerveztünk**, hol gyártmányaink méterszámra is **gyári áraink mellett** szolgáltatnak.

Dus választékban kaphatók továbbá **gyártmányaink**

VARGA és VASS
uraknál.

Nyomatott a „Csokonai“-nyomdában Debreczenben.